

IBIS UvA 10 Jaar

Een vakgebied als Bedrijfs- en Industriële Statistiek kan alleen goed beoefend worden door voldoende binding te hebben met de praktijk. Een natuurlijke manier om dit te bereiken is door projecten uit te voeren binnen het bedrijfsleven. Tot 1 mei 1994 was de situatie bij de UvA dat specifiek voor dit vakgebied een deeltijdhoogleraar Industriële Statistiek in de persoon van Ronald Does voor 1 dag per week was aangesteld. De overige vier dagen per week was hij werkzaam bij het adviesbureau CQM B.V., voorheen een stafafdeling binnen Philips.

Op 1 mei 1994 aanvaardde betrokkene een voltijdbaan als hoogleraar Industriële Statistiek. Vanaf dat moment is het Instituut voor Bedrijfs- en Industriële Statistiek, waarin de hoogleraar voor 80% van zijn tijd participeert, binnen de Universiteit van Amsterdam formeel operationeel. In eerste instantie is gekozen om de activiteiten binnen de toenmalige Faculteit der Wiskunde en Informatica onder te brengen. Vanaf het allereerste begin heeft IBIS UvA actief op de externe markt geopereerd en is erin geslaagd om binnen Nederland een unieke positie te verwerven. Gedurende de eerste vier jaren is het er ook telkens in geslaagd om een relatief hoog winstpercentage te realiseren op de omzet.

De begininformatie van IBIS UvA bestond uit Chris Klaassen en Ronald Does. Samen slaagden zij erin een aantal grote projecten (m.n. Hollandse Signaalapparaten en Waarborg) uit te voeren. Begin 1995 nam het aantal projecten sterk toe en gelukkig bleek Kit Roes (toendertijd werkzaam bij Organon) bereid om het instituut te versterken. De inbreng van Kit was essentieel voor de verdere groei van het IBIS. Naast advisering werkte hij aan twee boeken (zijn proefschrift en het standaardwerk op het terrein van statistische procesbeheersing). Ook de begeleiding van twee junior adviseurs (Edwin van den Heuvel en Freek Huele, die het instituut in de loop van 1995 respectievelijk 1996 kwamen versterken) drukte deels op zijn schouders.

Na de eerste aanloopjaren werd geconstateerd dat ten aanzien van het personeelsbeleid marktconform geopereerd dient te worden. In de loop van 1997 verlieten Kit en Freek het IBIS om hun carrière elders voort te zetten. Het vertrek van Edwin naar GE Plastics kon ternauwernood worden voorkomen. Eens te meer werd in die situatie duidelijk dat het rangenstelsel binnen de Universiteit onvoldoende soelaas bood om personeel te binden. Dit alles leidde tot een discussie binnen de Faculteit der Wiskunde, Informatica, Natuurkunde en Sterrenkunde hoe dit soort werkzaamheden in de toekomst georganiseerd moet worden. Na overleg met de UvA Holding B.V. werd besloten tot de oprichting van een dochteronderneming met de naam: het Instituut voor Bedrijfs- en Industriële Statistiek van de Universiteit van Amsterdam B.V., afgekort met IBIS UvA B.V. De binnen de faculteit opgedane theoretische en methodologische kennis en kunde vormden daarvoor een solide basis. De ruime ervaring met projecten, het steeds groter wordende relatienetwerk, de gerealiseerde inkomsten tot dan en de orderportefeuille boden in bedrijfseconomisch opzicht een voortreffelijk perspectief. Op 1 mei 1998 werd de B.V. een feit. Jeroen de Mast zette op die datum zijn dienstverband bij TNO om in een vast dienstverband bij het IBIS. Een maand eerder trad Albert Trip voor één dag per week in dienst.

De groei van IBIS zette eind negentiger jaren voort. Karin Oudshoorn werd gemotiveerd om na haar promotie bij het IBIS te komen werken. Albert Trip breidde zijn aanstelling uit naar twee dagen per week (en in de loop van 2001 naar vier dagen per week). Edwin van den Heuvel gooide alle remmen los en vestigde een record met 171 doorbelaste dagen. Jaap Wieringa startte in de zomer van 1998. Het millennium gaf geen problemen met een bezetting bestaande uit Albert Trip (0.4), Edwin van den Heuvel, Jaap Wieringa, Jeroen de Mast, Wessel van Wieringen, Chris Klaassen (0.2) en Ronald Does (0.8).

Eind 2001 werd nog eens uiteengezet (“IBIS UvA op weg naar 2002”) wat de basis is van het IBIS: *IBIS UvA waarborgt de continuïteit van zijn activiteiten door unieke vaardigheden te ontwikkelen, te perfectioneren en uit te buiten. In het managementjargon*

heet dit het benutten van de kerncompetentie. De kerncompetentie van IBIS UvA is het verlenen van diensten op basis van statistische methoden en modellen. Concreter kan dit worden omschreven door: IBIS UvA is een adviesbureau dat op basis van statistische modellen en methoden diensten verleent aan het bedrijfsleven, de overheid, de dienstverlenende instanties en onderzoeks- en onderwijsinstellingen, met betrekking tot:

1. de implementatie van integrale procesbeheersing en Six Sigma
2. het uitvoeren van verbeteringsprojecten
3. het verzorgen van op de praktijk toegesneden cursussen en
4. het verlenen van algemene statistische consultatie.

IBIS UvA stelt zich daarin ten doel een belangrijke bijdrage te leveren aan het rendement van de activiteiten van zijn klanten. In de uitvoering van zijn werk stelt IBIS UvA zich verder ten doel:

1. belangrijke, internationaal erkende bijdragen te leveren aan de wetenschappelijke ontwikkeling van de bedrijfs- en industriële statistiek
2. de toepassing van de bedrijfs- en industriële statistiek in alle relevante geledingen van de maatschappij actief te bevorderen.

De projecten van IBIS UvA worden uitgevoerd door medewerkers van wie wordt verwacht dat ze ook een bijdrage leveren aan het wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de bedrijfs- en industriële statistiek. Alleen op deze wijze zal IBIS UvA in staat blijven hoogwaardige kennis en kunde te leveren. Ook PR-activiteiten, bijdrage aan interne organisatie en het beleid wordt tot ieders taak gerekend. Tegen deze achtergrond, is het wenselijk dat IBIS UvA medewerkers gepromoveerd zijn in de statistiek. Daarnaast zijn eigenschappen als een goede intuïtie hebben, klantgericht denken, communicatief vaardig zijn, ambitie en doorzettingsvermogen hebben, noodzakelijk om te kunnen slagen als adviseur.

Op grond van de ervaring die Edwin van den Heuvel tijdens een kortstondig dienstverband bij het Juran Instituut had opgedaan, werd overgestapt op een andere wijze van doorbelasting (niet de uren tellen maar de activiteit). Verder werd een ommezwaai gemaakt naar de dienstverlening en de gezondheidszorg (met als nieuwe klanten ondermeer: ABN AMRO Bank, Achmea Pensioenen,

Burgers Ergon, Getronics, Hewlett-Packard, ING Bank, Nederlandse Spoorwegen, Rode Kruis Ziekenhuis en TPG Post). Dit alles leidde tot een winstexplosie in 2003 en uitstekende vooruitzichten in 2004. Uitbreiding was dan ook noodzakelijk en de afgelopen jaren is nieuw talent aangesteld (Thijs Vermaat, Henk de Koning en Marcus Bergman). De ontwikkeling van Jeroen de Mast was dusdanig snel dat hij na het vertrek van Edwin van den Heuvel in 2002 de natuurlijke tweede persoon binnen IBIS werd. Zowel op onderzoeksterrein als de consultatie zet hij de lijnen nadrukkelijk uit. Wij prijzen ons gelukkig dat hij voor continuïteit binnen het IBIS heeft gezorgd.

Tot slot een aantal statistieken:

Promoties met begeleiding vanuit het IBIS sinds de oprichting: Frans Tan (december 1994), Kit Roes (november 1995), Freek Huele (november 1998), Albert Trip (april 2000), Werner Schippers (juni 2000), Roxana Ion (december 2001), Jeroen de Mast (april 2002), Wessel van Wieringen (december 2003). Op dit moment wordt een viertal promoties voorbereid.

Een groot aantal *publicaties* in onder meer Technometrics (1), Journal of Quality Technology (2), Quality Engineering (13), Quality and Reliability Engineering International (5), International Journal of Quality and Reliability Management (1).

Populair wetenschappelijke publicaties in Kwaliteit in Bedrijf (11), Kwaliteit in Beeld (1), Kwaliteit in Praktijk (4), Sigma (6), Specifiek (1) en Quality Progress (1).

Interviews in de Financiële Telegraaf, het Financieel Dagblad, de Kwaliteitskrant, de IJmuider Courant en Noord-Hollands Dagblad. Verscheidene *boeken*: Statistische Procesbeheersing in Bedrijf, Statistical Process Control in Industry, Zes Sigma zakelijk verbeterd, Six Sigma stap voor stap en twee nieuwe boeken in de maak bij de EU en Springer.

Internationale samenwerking via directoraat, penningmeesterschap, secretariaat en websitebeheer van European Network for Business and Industrial Statistics (ENBIS) en penningmeesterschap van the ISI Committee on Statistics in Business and Industry. Verder zorgt

de aanstelling van Søren Bisgaard per 1 januari 2001 als deeltijd-
hoogleraar binnen het KdV Instituut voor de Wiskunde voor een
verdere internationale profilering van IBIS UvA.

Ronald Does